

Marin Mersenne

Urodził się w małej miejscinie Oizé (Maine), 8 września 1588.

Od małości pilny i religijny – mimo nienadzwyczajnej sytuacji finansowej rodziny zostaje wysłany do College du Mans.

W wieku 16 lat wstępuje do kolegium jezuickiego w La Flèche – nowo założonego i ogólnie (!) dostępnego (n.b. za kilka lat nauki tam zacznie Kartezjusz).

Potem studiuje w Collège Royale de France (filozofia) i na Sorbonie (teologia – już wtedy ma intencje wstąpienia do OFM). Po ukończeniu studiów (1616) rzeczywiście wstępuje (16 lipca 1611) – klasztor Nigeon, Meaux i Paryż, gdzie bardzo szybko zostaje przełożonym i zostaje tam praktycznie przez całą resztę życia (1648).

Początkowo (lata 1620) publikuje dużo tekstów religijnych (walka z ateizmem i sceptycyzmem), ale dość szybko zwraca się w stronę nauki, chociaż zawsze będzie podkreślał akt Bożej łaski, jakim było obdarzenie człowieka twórczym rozumem. Mniej więcej od 1623 zaczyna organizować

„sieć” uczonych z całej Europy – poprzez spotkania i korespondencję.

Peiresc, Gassendi, Descartes, Roberval, Beeckman, J B van Helmont, Fermat, Hobbes, Etienne Pascal i jego syn, Blaise Pascal. Spotkania (wymiana listów) ukonstytuowały Académie Parisiensis (Académie Mersenne). Mersenne sam też dużo podróżował (np 1644 do Włoch, gdzie spotkał się, m.in., z Torricellim).

1627 publikuje L'harmonie universelle – bardzo ciekawy traktat „akustyczny” (podaje poprawnie proporcjonalność częstotliwości drgającej struny do pierwiastka z naprężenia a odwrotną proporcjonalność – do długości, promienia i pierwiastka z gęstości.

W latach 1627-34 bywa w Holandii – także szukając kuracji w tamtejszych spa(?), ale spotyka się tam z różnymi uczonymi. (Z Christianem Hyghensem utrzymuje potem bardzo owocną – dla Ch. H. – korespondencję).

Po śmierci (rak płuc) w celi Mersenne'a znaleziono listy, pochodzące od 78 korespondentów, byli wśród nich Fermat, Huyghens, Pell, Galileo i Torricelli. Było tam też sporo instrumentów fizycznych, a także notatki, na podstawie których w 1651 opublikowano L'optique et la catoptrique.

Dzisiaj znamy jego nazwisko w pierwszym rzędzie dzięki liczbom pierwszym Mersenne'a, ale oprócz jego zainteresowań matematycznych (pasjonował się też cyklidą) Mersenne był chyba w pierwszym rzędzie fizykiem. Na przykład zweryfikował doświadczalnie prawo ruchu Galileusza – droga proporcjonalna do kwadratu czasu! Zajmował się też pomiarami ciśnienia atmosferycznego i zmierzył (poprawnie) gęstość powietrza. Te jego zainteresowania zaowocowały – tuż po jego śmierci – słynnym eksperymentem pomiaru ciśnienia u podnóża i na szczycie góry (Puy de Dôme – Perier, ale i – jako dyskutant – Blaise Pascal).